

GEOGRAFICKÁ OLYMPIÁDA 2023 – 2024

TÉMY PÍ SOMNÝCH PRÁC* A POSTEROV**

GEOGRAFICKEJ OLYMPIÁDY

Kategória „A“ – Aktuálne problémy z regionálnej geografie sveta (okrem SR)

- Stredná Ázia na geopolitickom rázcestí – súčasnosť a budúcnosť krajín v meniacom sa medzinárodnom postavení
- Ukryté národy
- Keď z pobrežia ubúda, alebo keď sa stáva život na pobreží problémom
- Ekvádor, Kolumbia, Venezuela – nová oblasť napätia
- Voľná téma: geografia zahraničných krajín, globálne a environmentálne problémy Zeme

Kategória „B“ – Aktuálne problémy z geografie Slovenskej republiky

- Dôsledky globalizácie na slovenskú ekonomiku a spoločnosť
- Geocaching a Escape rooms – nové formy trávenia voľného času v prírode aj v mestách
- Výhľadové hojdačky na Slovensku a ich geografia
- 30 rokov prvých zápisov UNESCO pamiatok na Slovensku
- Voľná téma: geografia Slovenska, globálne a environmentálne problémy Slovenska

* Pokyny pre tvorbu prác sú zverejnené na:

https://www.iuventa.sk/wp-content/uploads/2022/06/2004_Vitajte-vo-svete-GO.pdf

** Pokyny pre tvorbu posterov sú zverejnené na:

<https://www.iuventa.sk/wp-content/uploads/2023/03/G51ABZmop23.pdf>

Kategória „A“

Aktuálne problémy z regionálnej geografie sveta (okrem SR)

doc. RNDr. Daniel GURŇÁK, PhD.

Téma: Stredná Ázia na geopolitickom rázcestí – súčasnosť a budúcnosť krajín v meniacom sa medzinárodnom postavení

Keď sa povie hodvábna cesta, mnohí si predstavia tajomný Orient a karavány naložené balíkmi hodvábu a iných vzácných tovarov putujúce púšťami pod vysokými horami a smerujúce do nádherných miest na ceste... Túto predstavu luxusu a tajomna dnes umocňujú nielen obrázky z pamiatok Buchary či Samarkandu, ale aj pohľady na nové a vynovené metropoly stredoázijských republík, najmä Astany, Ašchabadu či Taškentu. Luxus sa tu mieša s extravagantnosťou a bohatstvom vládcov, ako v minulosti, tak aj dnes.

Aká je však dnešná stredná Ázia naozaj? Podchvíľou sa objavia v médiách správy o tom, že Rusko tu stráca svoj vplyv a naopak rastie vplyv Číny, ktorá v regióne presadzuje svoj projekt novej hodvábnej cesty. Je to naozaj tak, alebo je to len otázka budúcnosti? Akú cestu vývoja prekonala päťica stredoázijských republík od získania nezávislosti? Blížiac sa 33. výročie ich vzniku je dosť dlhá doba na to, aby sa medzi nimi vykryštalizovali mnohé rozdiely. Je to zároveň aj dosť dlhá doba na to, aby sme mohli bilancovať, či sa niečo zmenilo na medzinárodnom postavení tohto najvnútrozemského regiónu Zeme, ktorý bol v minulosti vnímaný ako jeden z najťažšie dostupných. Teda nie len opis pamiatok a miest, ale predovšetkým prúd nedávnych i súčasných zmien ovplyvňujúcich Strednú Áziu je to, čo by mala práca na túto tému predstaviť. Každý autor práce môže tému spracovať iným spôsobom a sústrediť sa na rôzne prvky zmien.

Odporúčaná štruktúra práce:

- Abstrakt práce
- Čestné prehlásenie o originalite práce
- Úvod a cieľ práce
- Prehľad literatúry
- Metodika práce
- Základná geografická charakteristika Strednej Ázie ako celku (vymedzenie a poloha; stručná fyzicko-geografická charakteristika regiónu so zameraním na zdroje; základné míľniky historickogeografického vývoja do rozpadu ZSSR; obyvateľstvo – vývoj a porovnanie stredoázijských krajín; základná ekonomickogeografická charakteristika krajín Strednej Ázie)
- Vnútorý vývoj krajín Strednej Ázie od roku 1991 do súčasnosti: podobnosti a odlišnosti politického vývoja, vybrané črty sociálno-ekonomického vývoja – vývoj osídlenia, migrácie, premeny národnostných a náboženských štruktúr obyvateľstva; vývoj ekonomík jednotlivých krajín – podobnosti a odlišnosti
- Meniace sa postavenie Strednej Ázie v súčasnom svete – otváranie alebo zatváranie sa svetu – zahraničné politické vzťahy, medzinárodný obchod (hlavní obchodní partneri), zahraničné investície (štatistiky, projekty, hlavní investori), cestovný ruch (analýza množstva a smerovania zahraničných turistov)
- Diskusia - rôzne názory na ďalšie smerovanie vývoja krajín v Strednej Ázii
- Záver
- Zoznam informačných zdrojov
- Zoznam príloh
- Prílohy (tabuľky, grafy, mapy, obrázky, príp. iné ilustračné vyobrazenia)

INFORMAČNÉ ZDROJE:

- ANDĚL, J., BIČÍK, I., BLÁHA, J. D. 2019. Makroregiony světa - nová regionální geografie. Praha: Karolinum, 326 s.
- BAAR, V. 2002. Národy na prahu 21. století. Emancipace, nebo nacionalismus? Ostrava: Ostravská univerzita, Tilia, 415 s.
- BLINNIKOV, M. S. 2021. Geography of Russia and Its Neighbors. New York: Guilford Publications, 518 s.
- DABROWSKI, M. 2017. Central Asia – twenty-five years after breakup of the USSR. Russian Journal of Economics, 2017, 3 (3), 296-320, dostupné na <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2405473917300429#fig0010>
- GURŇÁK, D. 2019. Štáty v premenách storočí - Svetové, európske, slovenské a české dejiny najstarších čias do súčasnosti. Bratislava: Mapa Slovakia Plus, 88 s.
- HODAČ, J., STREJČEK, P. 2008. Politika Ruské federace v postsovětském prostoru a střední Evropě. Brno: Masarykova univerzita, 317 s.
- HORÁK, S. 2005. Střední Asie mezi východem a západem. Praha: Karolinum, 259 s.
- HORÁK, S. 2008. Rusko a Střední Asie po rozpadu SSSR. Praha: Karolinum, 226 s.
- HORÁK, S. 2009. Nástup Číny ve Střední Asii? Možnosti a limity vzájemných vztahů. Mezinárodní vztahy, 2009 44(3), 33-52.
- CHATZKY, A., MCBRIDE, J. 2020. China's Massive Belt and Road Initiative, dostupné na <https://www.cfr.org/backgroundunder/chinas-massive-belt-and-road-initiative>
- CHEN, X., FAZILOV, D. 2018. Re-centering Central Asia: China's New Great Game in the old Eurasian Heartland. Palgrave Communications, 2018, DOI: 10.1057/s41599-018-0125-5, dostupné na <https://www.nature.com/articles/s41599-018-0125-5>
- JUZA, P. 2019. Stredná Ázia a Čína–problémy politiky, bezpečnosti a možné geopolitické dôsledky. Studia Politica Slovaca, 2019, 12 (1), 34-55.
- KOLEKTÍV AUTOROV. 2016. Veľký atlas sveta - Atlas pre celú rodinu. Bratislava: Ikar, 314 s.
- KÖNEMANN, L., ŠTEFÁNIK, M., GURŇÁK, D., HATTSTEIN, M., HANULA, M. 2011. Historica, Bratislava: Slovart, 512 s.
- MAKARENKO, T. 2009. Stredná Ázia – oblasť, kde sa krížia moc, politika a ekonomika. NATO 2009, dostupné na https://www.nato.int/docu/review/2009/Asia/central_asian_geopolitics/SK/index.htm
- MAYHEW, B., ELLIOTT, M., MASTERS, T., NOBLE, J. 2015. Střední Asie. Brno: Lonely Planet/Svojtka&Co, 536 s.

Ďalšie informácie:

Ďalšie informácie z internetu (napr. webové stránky stredoázijských krajín, štatistické a prehľadové portály, napr. <https://oec.world/en>, <https://www.worldbank.org/en/home>, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/>, mapové portály, cestovateľské portály a pod.)

DUBCOVÁ, A., CHRASTINA, P., KRAMÁREKOVÁ, H. 2004. Vitajte vo svete geografickej olympiády. Bratislava: SKGO, IUVENTA, 60 s., dostupné na https://www.iuventa.sk/wp-content/uploads/2022/06/2004_Vitajte-vo-svete-GO.pdf

RNDr. Katarína DANIELOVÁ, PhD.

Téma: **Ukryté národy**

Človek pozná prakticky celú planétu. V priebehu storočí cestovatelia a objavitelia precestovali celú súš a zmapovali nielen prírodu, ale aj ľudské osídlenie. Na jednej strane sa v rôznych častiach sveta vyvíjali vyspelé civilizácie, na druhej strane stále možno v odľahlejších a menej dostupných častiach sveta nájsť malé národy a etniká, ktoré si doteraz zachovali svoj jedinečný spôsob života a kultúru. V období rýchleho zdoľavania vzdialeností, rastúcej ľudskej populácie, väčších nárokov na pôdu, hľadania nových ložísk nerastných surovín, ako aj prudko rozvíjajúceho sa turizmu a silnejúcej globalizácie sú však tieto malé národy a hlavne ich kultúra ohrozené.

Cieľom práce je zamerať sa na vybraný región sveta a predstaviť domorodé národy alebo kmene, ktoré patria k menej početným a majú svoju jedinečnú kultúru. Etnikum alebo kmeň by mal predstavený v zmysle geografického rozšírenia, prispôsobenia sa prírodným podmienkam, kultúry a (ne)prispôsobenia sa súčasnému modernému životu.

Odporúčaná štruktúra práce:

- Abstrakt práce
- Čestné prehlásenie o originalite práce
- Úvod a cieľ práce
- Prehľad literatúry
- Metodika práce
- Moderný svet a riziká pre malé domorodé národy všeobecne
 - rast obyvateľstva, tlak na pôdu
 - hľadanie nových zdrojov nerastných surovín
 - silnejúci turizmus
 - globalizácia
 - klimatické zmeny
- Stručná geografická charakteristika vybraného regiónu
 - poloha, vymedzenie regiónu
 - fyzickogeografická charakteristika (dôraz na územia charakterizovaných národov)
 - humánnogeografická charakteristika (dôraz na územia obývané národmi, ako tieto územia využíva moderná spoločnosť)
- Vybrané národy, kmene a etniká
 - geografické rozšírenie
 - charakteristika (vzhľad, jazyk, náboženstvo, vzdelanosť, spôsob života, zamestnanie, rodinné vzťahy, kultúra...)
 - vplyv moderného sveta na národ, kmeň, etnikum (pozitíva, negatíva, ohrozenia, ako možno ohrozeniam predchádzať, ako možno kultúru zachovať)
- Záver
- Zoznam informačných zdrojov
- Zoznam príloh
- Prílohy (tabuľky, grafy, mapy, obrázky, príp. iné ilustračné vyobrazenia)

INFORMAČNÉ ZDROJE:

- BUCKOVÁ, M. 2005. Millenarian Movements in Polynesia. Their Rise and Spread Immediately after Christianization. *Asian and African Studies*, 14(2), 228-242, dostupné na https://www.sav.sk/journals/uploads/021810438_Buckov%C3%A1.pdf
- DANVER, S. L. 2015. *Native Peoples of the World: An Encyclopedia of Groups, Cultures and Contemporary Issues*. Routledge, 1030 s.
- DOUGLAS, B., BALLARD C. 2012. Race, Place and Civilisation. Colonial Encounters and Governance in Greater Oceania. *The Journal of Pacific History*, 47(3), 245-262
- EMBER, M., EMBER, C.R. (eds.) 2001. *Countries and Their Cultures*. Vol. 1. Macmillan Reference USA, 613 s.
- EMBER, M., EMBER, C.R. (eds.) 2001. *Countries and Their Cultures*. Vol. 2. Macmillan Reference USA, s. 615-1245.
- EMBER, M., EMBER, C.R. (eds.) 2001. *Countries and Their Cultures*. Vol. 3. Macmillan Reference USA, s. 1247-1883.
- EMBER, M., EMBER, C.R. (eds.) 2001. *Countries and Their Cultures*. Vol. 4. Macmillan Reference USA, s. 1885-2549.
- FIGUEROA, R. M. 2011. Indigenous Peoples and Cultural Losses. In Dryzek, J.S., Norgaard, R.B., Schlosberg, D. (eds.) *The Oxford Handbook of Climate Change and Society*. OUP Oxford, s. 232-247.
- HALL, T. D., FENELON, J. V. 2015. *Indigenous Peoples and Globalization: Resistance and Revitalization*, Routledge, 208 s.
- JAAKKOLA, J., JUNTUNEN, A., NÄKKÄLÄJÄRVI, K. 2018. The Holistic Effects of Climate Change on the Culture, Well-Being, and Health of the Saami, the Only Indigenous People in the European Union. *Current Environmental Health Report*, 5(2018), 401-417, dostupné na <https://link.springer.com/article/10.1007/s40572-018-0211-2>
- LARSOON, B. 2004. *Trials of Nation Making: Liberalism, Race and Ethnicity in the Andes, 1810-1910*. Cambridge University Press, 299 s.
- MINDE, H. 2008. *Indigenous Peoples: Self-determination, Knowledge, Indigeneity*, Eburon Uitgeverij B.V., 383 s.
- MRAVCOVÁ, A. 2012. Problematika masovej kultúry a ohrozenie kultúrnej rozmanitosti. In Čupková, L. Skačan, J. (eds.): *Filozofia, kultúra a spoločnosť v 21. storočí*. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, s. 239-250.
- NUTALL, M. 1998. *Protecting the Arctic: Indigenous Peoples and Cultural Survival*. Studies in environmental anthropology – Zväzok 3, Taylor & Francis, 195 s.
- SISSONS, J. 2005. *First Peoples: Indigenous Cultures and Their Futures*. Reaktion Books, 173 s.
- SMITH, C., WARD, G. 2000. *Indigenous Cultures in an Interconnected World*. Routledge, UBC Press, 230 s.
- STEVENS, S. 1997. *Conservation Through Cultural Survival: Indigenous Peoples And Protected Areas*. Island Press, 361 s.
- WILLIAMS, V. R. 2020. *Indigenous Peoples: An Encyclopedia of Culture, History, and Threats to Survival* [4 volumes]. ABC-CLIO, 1248 s.
- YANNAKAKIS, Y. 2013. Indigenous People and Legal Culture in Spanish America. *History Compass*, 11(11), s. 931-947, dostupné na <https://compass.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/hic3.12096>

Ďalšie informácie:

- DUBCOVÁ, A., CHRASTINA, P., KRAMÁREKOVÁ, H. 2004. *Vitajte vo svete geografickej olympiády*. Bratislava: SKGO, IUVENTA, 60 s., dostupné na https://www.iuventa.sk/wp-content/uploads/2022/06/2004_Vitajte-vo-svete-GO.pdf

RNDr. Alena GESSERT, PhD.

Téma: Keď z pobrežia ubúda, alebo keď sa stáva život na pobreží problémom

Abrázia je pojem charakterizujúci ubúdanie pobreží. To má za následok vznik estetických a turistami vyhľadávaných pobreží ako napr. vo Veľkej Británii, ale pre obyvateľov žijúcich na nich predstavuje aj vážny a životne dôležitý problém. Tým, že pobrežie hlavne vplyvom vlnenia ustupuje, to vplýva negatívne predovšetkým na ľudské sídla - ukrajuje z ich ciest, domov či celých štvrtí. Ale negatívne ovplyvňuje aj poľnohospodárske pôdy, inžinierske siete alebo rekreačné oblasti (pláže). Vyskytuje sa na pobrežiach Azovského či Severného mora, Francúzska, Nového Zélandu či Mexického zálivu, pričom škody na majetku presahujú ročne 500 mil. USD. Počas katastrofických udalostí však môže z pobrežia ubudnúť počas krátkeho obdobia aj niekoľko desiatok metrov, ako tomu bolo napr. v Miami v roku 1926 (70 m pobrežia) alebo v Texase v roku 1962 (cca 250 m). Proti ubúdaniu pobreží sa dá efektívne bojovať napr. úpravou samotného pobrežia pomocou stavby vlnolamov alebo ochranných múrov. Ale na pamäti treba mať neustále zvyšovanie hladiny morí vplyvom roztápania ľadovcov.

Cieľom témy je priniesť prehľad problematiky abrázie, na ňu vplývajúcich faktorov a jej významných lokalít vo svete. Práca by mala obsahovať aj prehľad opatrení na znižovanie rizika tohto procesu alebo návrh opatrení pre tú ktorú danú oblasť.

Odporúčaná štruktúra práce:

- Abstrakt práce
- Čestné prehlásenie o originalite práce
- Úvod a cieľ práce
- Prehľad literatúry
- Metodika práce
- Abrázia ako proces pobrežnej erózie
- Faktory vzniku abrázie
- Významné abrázne lokality sveta, resp. vybrané prípadové štúdie:
- Poloha a prírodné pomery vybranej oblasti (vybraných oblastí) (napr. geologické podmienky, klíma, vodstvo, osídlenie atď.)
- Ako predchádzať ubúdaniu pobreží (mitigačné opatrenia)
- Záver
- Zoznam informačných zdrojov
- Zoznam príloh
- Prílohy (tabuľky, grafy, mapy, obrázky, príp. iné ilustračné vyobrazenia)

INFORMAČNÉ ZDROJE:

HORTI, J. 1988. Prírodné katastrofy. Bratislava: Príroda, 256 s.

HYNDMAN, D., HYNDMAN, D. 2016. Natural Hazards and Disasters. Cengage Learning, 576 s.

ONDRÁŠIK, R., VLČKO, J., FENDEKOVÁ, M. 2011. Geologické hazardy a ich prevencia. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave. 288 s.

Európsky portál dát: https://data.europa.eu/data/datasets/data_coastal-erosion?locale=sk

<https://www.gsi.ie/en-ie/geoscience-topics/natural-hazards/Pages/Coastal-Erosion.aspx>

FAO - <https://www.fao.org/3/ag127e/ag127e09.htm>

Prípadové štúdie:

Rumunsko: <https://cestovanie.sme.sk/c/2283610/ciernomorske-plaze-v-rumunsku-ohrozuje-urychlujuca-sa-erozia.html>

Dánsko: <https://sita.sk/video-dani-sa-rozhodli-presunut-120-rocnym-majak-pre-pobreznu-eroziu-mu-hrozil-zanik/>

Norfolk, Veľká Británia: <https://www.bgs.ac.uk/case-studies/coastal-erosion-at-happisburgh-norfolk-landslide-case-study/>

Ďalšie informácie:

Články z denníkov a internetu

Články z časopisov Geo, National Geographic, Geografia, Geografické rozhledy a i.

DUBCOVÁ, A., CHRASTINA, P., KRAMÁREKOVÁ, H. 2004. Vitajte vo svete geografickej olympiády. Bratislava: SKGO, IUVENTA, 60 s., dostupné na https://www.iuventa.sk/wp-content/uploads/2022/06/2004_Vitajte-vo-svete-GO.pdf

RNDr. Juraj RECHTORÍK

Téma: **Ekvádor, Kolumbia, Venezuela – nová oblasť napätia**

Na severozápade Južnej Ameriky sa rozprestierajú krajiny, ktoré spája, no i rozdeľuje ich historický vývoj. Sú to Ekvádor, Kolumbia a Venezuela. Tieto krajiny sú atraktívne Andami, Guayanskou vysočinou, sopkami (Cotopaxi, Chimborazo a i.), dažďovými pralesmi, nížinami i pobrežiami. Preteká tu rieka Orinoko a nachádza sa tu jedinečný Angelov vodopád. Krajiny sú obmývané dvomi oceánmi – Atlantickým s Karibským morom a Tichým oceánom. K Ekvádoru patrí i súostrovie Galapágy, vzdialené 1000 kilometrov západne v Tichom oceáne. Zaujímavosťou sú i nadmorské výšky hlavných miest (Quito 2850 m n. m., Bogota 2625 m n. m.) i najvyšších vrcholov (stratovulkán Chimborazo 6310 m n. m., Pico Cristóbal Colón 5775 m n. m., Pico Bolívar 4978 m n. m.). Je to región atraktívny a zaujímavý svojou históriou, prírodným bohatstvom i ekonomickým potenciálom. Pôvodné indiánske obyvateľstvo z „predkolumbovskej“ doby sa postupne miešalo z novými prisťahovalcami a postupne, po koloniálnej dobe, vznikali nové štátne útvary s vlastným politickým vývojom (20. júla 1810 vznikla Kolumbia, 5. júla 1811 Venezuela a 24. mája 1822 Ekvádor). Jednotlivé krajiny prekonávali a prekonávajú úspešné i menej úspešné obdobia svojho vývoja. Vojenské prevraty a časté zmeny vládnych garnitúr, občianske vojny a nepokoje i medzištátne napätia a konflikty zanechávajú svoju stopu na politickej i ekonomickej stabilite štátov i celého regiónu.

Úlohou autora je prezentovať svoj pohľad na skúmaný región z pohľadu historického vývoja, súčasnej geopolitickej situácie i možného budúceho smerovania Ekvádoru, Kolumbie a Venezuely.

Odporúčaná štruktúra práce:

- Abstrakt práce
- Čestné prehlásenie o originalite práce
- Úvod a cieľ práce

- Prehľad literatúry
- Metodika práce
- Základná geografická charakteristika – geografická poloha jednotlivých štátov, ohraničenie skúmaného územia:
 - vybrané prvky fyzickogeografickej charakteristiky regiónu (lito-, morfo-, klíma-, hydro-, pedo- a biogeografické pomery, ochrana prírody)
 - osobitosti historického, náboženského a politického vývoja
 - postavenie a špecifiká Ekvádoru, Kolumbie a Venezuely v rámci regiónu
 - obyvateľstvo a jeho charakteristika z pohľadu historického vývoja a národnostnej, jazykovej a náboženskej štruktúry
 - Quito, Bogota a Caracas - hlavné mestá a ich význam pre krajiny a región
 - ekonomicko-geografická charakteristika jednotlivých štátov, cestovný ruch
- Ekonomické aspekty vplyvu oblasti v regionálnom i medzinárodnom meradle, nerastné bohatstvo a jeho význam v medzinárodnom obchode
- Plusy a mínusy politického vývoja jednotlivých štátov, vzťahy medzi jednotlivými štátmi regiónu
- Postavenie krajín v rámci Južnej Ameriky a sveta
- Záver
- Zoznam informačných zdrojov
- Zoznam príloh
- Prílohy (tabuľky, grafy, mapy, obrázky, príp. iné ilustračné vyobrazenia)

INFORMAČNÉ ZDROJE:

- ANDĚL, J., BIČÍK, I., BLÁHA, J. D. 2019. Makroregiony světa - nová regionální geografie. Praha: Karolinum, 326 s.
- BAAR, V. 2002. Národy na prahu 21. století. Emancipace nebo nacionalismus? Ostrava: Ostravská univerzita, Tilia, 415 s.
- BARIČÁK, H. P. 2013. Ekvádor, koľko podôb má láska. Marti: HladoHlas, 232 s.
- BEECH, CH., DYDYŇSKI, K. 2004. Venezuela. Praha: Lonely Planet, 376 s.
- BRANCH, H. D. 2005. Venezuela – turistický pruvodce. Praha: Jota, 600 s.
- FORRÓ, T. 2021. Zlatá horúčka. Venezuela – od ropnej veľmoci k úpadku ľudskej civilizácie. Bratislava: N Press, 272 s.
- GURŇÁK, D. 2019. Štáty v premenách storočí – svetové, európske, slovenské a české dejiny na politických mapách od najstarších čias do súčasnosti. Bratislava: MAPA Slovakia Plus, 88 s.
- KENNEDY, P. 1996. Svět v jedenadvacátém století. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 441 s.
- KLÍMA, J. 2007. Zrození Latinské Ameriky - Simón Bolívar a jeho doba. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 278 s.
- KLÍMA, J. 2015. Dějiny Latinské Ameriky - Vývoj kontinentů, regionů a států. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 584 s.
- KNITL, M. 2022. Nespútaná Kolumbia. Ultimo Press. 256 s.
- KOLEKTÍV AUTOROV. 2019. Kolumbie – inspirace na cesty. Praha: Lingea, 144 s.
- KOLEKTÍV AUTOROV. 2016. Veľký atlas sveta - Atlas pre celú rodinu. Bratislava: Ikar, 314 s.
- KOLEKTÍV AUTOROV. 2020. Ekvádor a Galapágy. Praha: Lingea, 368 s.
- LIVINGSTONEOVÁ, G. 2009. Zadní dvorek Ameriky - USA a Latinská Amerika od Monroeovy doktríny po válku s terorem. Všeň: Grimmus, 351 s.
- MADDICKS, R. 2011. Venezuela – turistický pruvodce. Praha: Jota, 508 s.
- TAIQ, A. 2010. Piráti Karibiku - Chávez, Morales, Correa, Castro. Všeň: Grimmus, 255 s.
- TOLMÁČI, L., MAGULA, A. 2023. Svet v dátach 2020. Bratislava: Mapa Slovakia, 36 s.
- ZELENÝ – ATAPAMA, M. 2019. Dějiny Velké Kolumbie - Panama, Kolumbie, Venezuela, Ekvádor. Praha: Libri, 404 s.
- ZUBRICZKÝ, G. 2009. Geografia štátov sveta. Bratislava: MAPA Slovakia Plus, 254 s.

Ďalšie informácie:

Turistickí sprievodcovia, webové stránky jednotlivých inštitúcií, články v dennej tlači a časopisoch

Internetové zdroje: www.colombia.travel, www.ecuador.sk, www.gov.uk, www.mzv.sk, www.venezuelaanalysis.com

Časopisy: Geo, Koktejl, Lidé a země, National Geographic.

DUBCOVÁ, A., CHRASTINA, P., KRAMÁREKOVÁ, H. 2004. Vitajte vo svete geografickej olympiády. Bratislava: SKGO, IUVENTA, 60 s., dostupné na https://www.iuventa.sk/wp-content/uploads/2022/06/2004_Vitajte-vo-sve-te-GO.pdf

Voľná téma:

Geografia zahraničných krajín, globálne a environmentálne problémy Zeme

V tejto kategórii si účastníci Geografickej olympiády môžu zvoliť tému pre spracovanie písomnej práce aj sami. Práce majú byť pôvodné, samostatné a majú vychádzať z vlastného terénneho výskumu, pozorovania a pod. Okrem odborných informačných zdrojov k spracovaniu témy je možné využiť aj terénny výskum, dotazníky a fotodokumentáciu.

Kategória „B“

Aktuálne problémy z geografie Slovenskej republiky

RNDr. Martina ŠKODOVÁ, PhD.

Téma: **Dôsledky globalizácie na slovenskú ekonomiku a spoločnosť**

Globalizácia je fenomén, ktorý sa výrazne prejavil v posledných desaťročiach a pozitívne i negatívne ovplyvňuje mnohé aspekty ekonomiky a spoločnosti na celom svete. Cieľom práce je analyzovať dôsledky globalizácie na slovenskú ekonomiku a spoločnosť. Teoretická časť práce by mala byť zameraná na samotný fenomén globalizácie a jeho charakteristiky vo všeobecnosti. Opísané môžu byť hlavné faktory, ktoré prispeli k rozvoju globalizácie, ako napríklad pokrok v komunikáciách a technológiách, liberalizácia obchodu, pohyb kapitálu a pod. Táto časť práce sa môže venovať aj niektorým významnejším míľnikom v súvislosti s globalizáciou Slovenska. Následne sa práca môže zameriavať na konkrétne dôsledky globalizácie pre slovenskú ekonomiku. Analyzované môžu byť výhody, ako napríklad zvýšenie exportu a prílev zahraničných investícií, ktoré môžu prispieť k hospodárskemu rastu. Dôležité je však nezabudnúť na výzvy a riziká spojené s globalizáciou, ako napríklad zvýšená konkurencia a nezamestnanosť. Odporúča sa uvádzať konkrétne príklady zo Slovenska. Ďalšia časť práce môže skúmať vplyv globalizácie na slovenskú spoločnosť. Analyzované môžu byť sociálne a kultúrne dôsledky globalizácie, ako napríklad zmeny v životnom štýle, migrácia pracovnej sily, kultúrna homogenizácia (vplyv na kultúrnu identitu, tradície a hodnoty). Taktiež sa odporúča uvádzať konkrétne príklady zo Slovenska. V závere práce by mali byť zhrnuté hlavné dôsledky globalizácie na slovenskú ekonomiku a spoločnosť a diskutovaný ich vplyv na budúci vývoj Slovenska. Autor si tiež môže zvoliť len jednu oblasť vplyvu globalizácie na Slovensko a jej analýze venovať najväčšiu pozornosť.

Odporúčaná štruktúra práce:

- Abstrakt práce
- Čestné prehlásenie o originalite práce
- Úvod a cieľ práce
- Prehľad literatúry
- Metodika práce
- Definícia globalizácie a vysvetlenie faktorov, ktoré k nej prispievajú
- Slovensko v procese globalizácie
- Dôsledky globalizácie na slovenskú ekonomiku
 - výhody globalizácie pre slovenskú ekonomiku
 - výzvy a riziká spojené s globalizáciou
- Dôsledky globalizácie na slovenskú spoločnosť
 - sociálne dôsledky globalizácie
 - kultúrne dôsledky globalizácie
- Pohľad na budúci vývoj globalizácie Slovenska a možnosti riešenia s tým spojených výziev a rizík
- Záver
- Zoznam informačných zdrojov
- Zoznam príloh
- Prílohy (tabuľky, grafy, mapy, obrázky, príp. iné ilustračné vyobrazenia)

INFORMAČNÉ ZDROJE:

- BAUMAN, Z. 2000. Globalizácia – Dôsledky pre ľudstvo. Bratislava: Kalligram, 123 s.
- BHAGWATI, J. 2004. In Defense of Globalization. London: Oxford University Press, 344 s.
- CENTRAL EUROPEAN LABOUR STUDIES INSTITUTE (CELSI). 2019. Globalizácia a jej dôsledky na pracovné trhy: Prípadové štúdie z krajín strednej a východnej Európy. Bratislava: Vydavateľstvo EKONÓM.
- DULEBA, A., LUKÁČ, P. 2004. Zahraničná politika Slovenska po vstupe do NATO a EÚ – východiská a stratégie, Bratislava: Výskumné centrum Slovenskej spoločnosti pre zahraničnú politiku, n.o., 115 s.
- HARRIS, J. 2017. Dialektika globalizácie – Ekonomický a politický konflikt v nadnárodnom svete. Bratislava: Vydavateľstvo Spolku slovenských spisovateľov, 335 s.
- HELD, D., MCGREW, A., GOLDBLATT, D., PERRATON, J. 2019. Global Transformations: Politics, Economics and Culture. Redwood City: Stanford university press, 540 s.
- RODRIK, D. 2011. The Globalization Paradox: Democracy and the Future of the World Economy. Singapore: W. W. Norton & Company, 368 s.
- SLOVAK GOVERNANCE INSTITUTE (SGI). 2017. Slovensko v globalizácii: Trendy, fakty, problémy. Bratislava: Vydavateľstvo SGI.
- STANĚK, P. 2005. Fakty a mýty globalizácie (vybrané aspekty), Bratislava: Vydavateľstvo EKONÓM, 320 s.
- STIGLITZ, J. E. 2002. Globalization and its Discontents. Singapore: W. W. Norton & Company, 304 s.
- VODZINSKÝ, V. 2016. Globalizácia a jej sociálno-ekonomické dôsledky, Prešov: Vydavateľstvo M. Vaška, 208 s.

Ďalšie informácie:

Články z denníkov a internetu

Články z časopisov Geo, National Geographic, Geografia, Geografické rozhledy a i.

DUBCOVÁ, A., CHRASTINA, P., KRAMÁREKOVÁ, H. 2004. Vitajte vo svete geografickej olympiády. Bratislava:

SKGO, IUVENTA, 60 s., dostupné na https://www.iuventa.sk/wp-content/uploads/2022/06/2004_Vitajte-vo-sve-te-GO.pdf

RNDr. Katarína DANIELOVÁ, PhD.

Téma: Geocaching a Escape rooms – nové formy trávenia voľného času v prírode aj v mestách

Každý potrebuje pre svoju fyzickú a hlavne duševnú regeneráciu tráviť voľný čas jemu vyhovujúcim spôsobom. Popri návšteve prírody, kultúrnych a športových podujatí, čítaní kníh, či pozeraní televízie alebo surfovaní po internete sa čoraz viac medzi verejnosťou udomácňujú aj nové formy trávenia voľného času, medzi ktoré patria geocaching a návšteva tzv. escape rooms. Pri oboch ide o riešenie problémov, v prípade geocachingu prevažne v prírode. Escape rooms sú situované skôr v interiéri, avšak časť z nich býva riešená tiež vonku, hlavne v uliciach miest.

Cieľom práce je predstaviť obe formy trávenia voľného času a zamerať sa na ich geografickú rovinu. Úlohou autora je uviesť, ako možno pri riešení geocachingu a exteriérových escape rooms využiť geografické poznatky. V práci je potrebné uviesť a vysvetliť lokalizáciu „kešiek“ a escape rooms v priestore v danom regióne.

Odporúčaná štruktúra práce:

- Abstrakt práce
- Čestné prehlásenie o originalite práce
- Úvod a cieľ práce
- Prehľad literatúry
- Metodika práce
- Úvod do problematiky – voľný čas mladých ľudí, nové formy trávenia voľného času
- Geocaching a escape rooms
 - história vzniku
 - typy geocachingu a escape rooms
 - prepojenie na geografiu, využitie poznatkov
 - význam (možnosti spoznávania nových lokalít, možnosti využitia nevyužívaných budov - napr. escape rooms, možnosti riešenia problémov s priateľmi, rodinou)
- Možnosti geocachingu a návštevy escape rooms vo vybranom regióne
 - stručná charakteristika skúmaného územia
 - lokalizácia „skrýš“ a escape rooms (význam lokalizácie - prečo práve tu?)
 - dá sa takto viac spoznať región/sídlo?
 - význam pre trávenie voľného času a turizmus
 - návrhy nových „kešiek“ a escape rooms (vrátane zamerania)
 - dotazníkový prieskum zameraný na využívanie geocachingu a návštevy escape rooms a jeho vyhodnotenie (grafické i slovné)
- Záver
- Zoznam informačných zdrojov
- Zoznam príloh
- Prílohy (tabuľky, grafy, mapy, obrázky, príp. iné ilustračné vyobrazenia, dotazník)

INFORMAČNÉ ZDROJE:

- FORMÁNKOVÁ, Z., VÁGNER, J. 2012. Geocaching jako inovativní možnost rozvoje lokálního cestovního ruchu. 3. Mezinárodní kolokvium o cestovním ruchu. Sborník příspěvků, Masarykov univerzita, Brno, 7–25, dostupné na <https://munispace.muni.cz/library/catalog/download/66/128/94-1?inline=&fakulta=ESF#page=7>
- CHORVÁT, I. (ed.) 2011. Voľnočasové aktivity obyvateľov Slovenska. Poznatky z aktuálnych výskumov. Sociologický ústav SAV, Bratislava.
- LAMA, A.V. 2018. Millennial leisure and tourism: the rise of escape rooms. Cuadernos de Turismo, 41(2018), 743–746, dostupné na <https://revistas.um.es/turismo/article/download/327181/229161/0>
- LAMA, A. V. 2021. Decoding escape rooms form a tourism perspective: a global sale analysis. Moravian Geographical Reports, 29(1), 2–14, dostupné na <https://sciendo.com/article/10.2478/mgr-2021-0001>
- McNAMARA, J. 2011. Geocaching For Dummies. John Wiley & Sons, 240 s.
- PISCOVÁ, M., BAHNA, M., ZEMAN, M. 2009. Voľný čas a šport. ISSP na Slovensku 2006–2008. Pramenná publikácia. Sociologický ústav SAV, Bratislava.
- SAMOLYK, M. 2013. Geocaching – nowa forma turystyki kulturowej. Turystyka Kulturowa, 11(2013), 17–31, dostupné na <http://www.turystykakulturowa.org/ojs/index.php/tk/article/view/256/243>
- SHERMAN, E. 2004. Geocaching: Hike and Seek with Your GPS. Apress, 224 s.
- SKINNER, H., SARPONG D., WHITE, G.R.T. 2018. Meeting the needs of the Millennials and Generation Z: gamification in tourism through geocaching. Journal of Tourism Future, 4(1), 93–104, dostupné na <https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1108/JTF-12-2017-0060/full/html>
- STASIAK, A. 2016. Escape rooms: A new Offer in the Recreation Sector in Poland. Turyzm, 26(1), 31–47, dostupné na <https://core.ac.uk/download/pdf/93157531.pdf>

ZEMAN, M. 2019. Nové formy a trendy v trávení voľného času v Česku a na Slovensku. In: CHORVÁT, I., ŠAFR, J. (eds.): Volný čas, spoločnosť, kultúra: Česko – Slovensko. SLON, Praha, s.100–122, dostupné na http://regionalna-geografia.sk/publikacie/pub/MO/2019-zeman-NC-novy_fenomen.pdf

Ďalšie informácie:

DUBCOVÁ, A., CHRASTINA, P., KRAMÁREKOVÁ, H. 2004. Vitajte vo svete geografickej olympiády. Bratislava: SKGO, IUVENTA, 60 s., dostupné na https://www.iuventa.sk/wp-content/uploads/2022/06/2004_Vitajte-vo-sve-te-GO.pdf

RNDr. Pavol PAPČO, PhD.

Téma: Výhľadové hojdačky na Slovensku a ich geografia

V ostatnej dobe možno na Slovensku (a tiež v zahraničí) pozorovať rapídny nárast vzniku turisticky obľúbených výhľadových hojdačiek (hojdačiek s výhľadom). Niektoré sa nachádzajú v objektívne atraktívnych územiach s výhľadom napríklad na národný park, iné „len“ v extraviláne nejakej „dedinky v údolí“. Pre niekoho to je „iba“ miesto v prírodnom prostredí s krásnym výhľadom. Ale čo nadšenec geografie? Ten si nájde všade geografické asociácie, pre toho je každé miesto (viac či menej známe) zaujímavé. Výhľad na pohorie – aké je z geologického hľadiska? Flyšové, jadrové, sopečné? Vidím dolinu – ako vznikla, aký má priečny či pozdĺžny profil? Kotlina s pohorím s facetami na okraji – čo to znamená? Dole sa nachádza dedina či mesto – kompaktné či rozptýlené sídlo? Aká je jeho história osídlenia? Ako sa daná krajina menila v čase? Ako vyzerala v minulosti podľa historických máp, fotografií, pohľadníc?

Cieľ ako i samotnú prácu možno rozdeliť do dvoch hlavných častí. Prvá časť by mala obsahovať spoločné prehľadové informácie o „všetkých“ výhľadových hojdačkách na Slovensku podľa dostupných zdrojov (internetové stránky, blogy, sociálne siete). Jej súčasťou môžu byť rozličné fakty súvisiace s ich vznikom, umiestnením a pod. Ďalej by bolo vhodné v tejto časti spracovať súhrnnú databázu týchto hojdačiek s vybranými geografickými vlastnosťami ako napr. príslušnosť v rámci kraja, okresu, geomorfologického celku, horninový podklad či klimatická oblasť lokality, prístup k hojdačke (po ceste, turistickom či len miestnom chodníku), časová náročnosť či výškové prevýšenie prístupu, súčasť chráneného územia (ktorého), prípadne iné charakteristiky. Údaje z databázy potom možno jednoducho štatisticky vyhodnotiť, spracovať do grafov, prípadne zobraziť v mapách. Druhá časť práce môže byť venovaná charakteristike vybranej výhľadovej hojdačky (hojdačiek) podľa vlastného výberu. Veľmi odporúčané sú samozrejme tie, ktoré autori sami navštívia. Tu sa potom možno „rozpísať“ a zaradiť vyššie spomínané rôzne typy opisov geografických asociácií týkajúcich sa samotného miesta i výhľadov. Vítané sú vlastné fotografie so zábermi detailov lokality, jej okolia ako aj panorám. Fotografie môžu byť s komentárom, označeniami, šípkami a pod., ktoré návštevníka/pozorovateľa informujú, čo geograficky zaujímavé tam možno vidieť. Vítané by bolo doplnenie práce aj o anketu s rôznorodými otázkami, ktorá môže byť zacielená na vybranú hojdačku alebo aj na ostatné hojdačky na Slovensku.

Odporúčaná štruktúra práce:

- Abstrakt práce
- Čestné prehlásenie o originalite práce
- Úvod a cieľ práce
- Prehľad literatúry
- Metodika práce
- Výhľadové hojdačky na Slovensku
 - základné informácie – všeobecné informácie týkajúce sa histórie vzniku a vývoja tohto trendu u nás, prípadne v zahraničí
 - vybrané geografické vlastnosti – databáza a jej (štatistické) zhodnotenie
- Výhľadová/é hojdačka/y podľa vlastného výberu
 - základné informácie – história vzniku, výber lokality, prístup a pod.
 - fyzickogeografické osobitosti lokality a výhľadu
 - humánogeografické osobitosti lokality a výhľadu
- Anketa a jej vyhodnotenie
- Záver
- Zoznam informačných zdrojov
- Zoznam príloh
- Prílohy (tabuľky, grafy, mapy, obrázky, príp. iné ilustračné vyobrazenia)

INFORMAČNÉ ZDROJE:

ATLAS KRAJINY SLOVENSKEJ REPUBLIKY. 2002. Bratislava: Ministerstvo životného prostredia SR; Banská Bystrica: Slovenská agentúra životného prostredia, dostupné na <https://app.sazp.sk/atlassr/>

BIZUBOVÁ, M. 2015. Atlas vybraných foriem georeliéfu. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 79 s., dostupné na <http://www.fyzickageografia.sk/geovedy/texty/atlasforiem.pdf>

DUBCOVÁ, A., LAUKO, V., TOLMÁČI, L., CIMRA, J., KRAMÁREKOVÁ, H., KROGMANN, A., NEMČÍKOVÁ, M., NÉMETHOVÁ, J., OREMUSOVÁ, D., GURŇÁK, D., KRÍŽAN, F. 2008. Geografia Slovenska, vysokoškolská učebnica. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, 351 s., dostupné na <https://www.kggr.fpvai.ukf.sk/index.php/publikacie/ostatne-publikacie>

GEOLOGICKÁ MAPA SLOVENSKA M 1 : 50 000, dostupné na <http://apl.geology.sk/gm50js/>

OBCE SLOVENSKEJ REPUBLIKY, dostupné na: <http://www.sodbtn.sk/obce/>

MAZÚR, E., LUKNIŠ, M. 1986. Geomorfologické členenie SSR a ČSSR. Časť Slovensko. Bratislava: Slovenská kartografia. Spracovali KOČICKÝ, D., IVANIČ, B. 2011, dostupné na: <https://apl.geology.sk/mapportal/img/pdf/tm19a.pdf>

Ďalšie informácie:

Internetové stránky, blogy, informácie na sociálnych sieťach venované hojdačkám s výhľadom, ako napr.: <https://miribord.com/sk/cestovatelsky-blog/hojdacky-v-prirode-kde-hladat-13-skrytych-vyhľadov-a-navratov-do-detstva>, <https://www.laskakhoram.sk/hojdacky-na-slovensku/> a i.

Internetové stránky, monografie obcí SR

Historické mapy Európy/Slovenska (Maps of Europe), dostupné na: <https://maps.arcanum.com/en/browse/composite/>

Monografické publikácie venované veľkoplošným chráneným územiám Slovenska v staršej edícii vydavateľstva Príroda

Publikácie venujúce sa populárno-náučným spôsobom rôznym aspektom prírody od vydavateľstva DAJAMA – napr. edícia Prírodné krásy Slovenska ako Najkrajšie doliny, Najkrajšie vrchy, Národné parky, Chránené krajinné oblasti, príp. iné

Turistickí sprievodcovia jednotlivých pohorí Slovenska – staršia edícia vydavateľstva Šport alebo novšia edícia vydavateľstva DAJAMA

Turistická mapa Slovenska, dostupné na <https://mapy.dennikn.sk/>

Základná mapa, ZBGIS, dostupné na <https://zbgis.skgeodesy.sk/mkzbgis/sk/zakladna-ma-pa?pos=48.800000,19.530000,8>

Zoznam osobitne chránených častí prírody SR, dostupné na <https://data.sopsr.sk/chrane-objekty>

Mapový portál KIMS, dostupné na <https://webgis.biomonitoring.sk/>

Články z denníkov a internetu

DUBCOVÁ, A., CHRASTINA, P., KRAMÁREKOVÁ, H. 2004. Vitajte vo svete geografickej olympiády. Bratislava: SKGO, IUVENTA, 60 s., dostupné na https://www.iuventa.sk/wp-content/uploads/2022/06/2004_Vitajte-vo-sve-te-GO.pdf

RNDr. Ivana TOMČÍKOVÁ, PhD.

Téma: 30 rokov prvých zápisov UNESCO pamiatok na Slovensku

Na Slovensku sa nachádza množstvo prírodných a kultúrnych krás. Tie z nich, ktoré predstavujú jedinečnú svetovú hodnotu a je potrebná ich ochrana a zachovanie pre budúce generácie, ocenila Organizácia spojených národov pre vzdelávanie, vedu a kultúru UNESCO zápisom do Zoznamu svetového kultúrneho a prírodného dedičstva. V súčasnosti je na Zozname svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO zapísaných 8 slovenských pamiatok.

Prvé 3 pamiatky - Spišský hrad a pamiatky okolia, Banská Štiavnica a technické pamiatky okolia a Pamiatková rezervácia ľudovej architektúry Vlkolínec, boli do zoznamu zapísané v roku 1993. Každá z týchto lokalít predstavuje iný jedinečný typ kultúrneho dedičstva. V roku 2000 bolo zapísané historické jadro mesta Bardejov, v roku 2008 drevené kostoly Karpatského oblúka, v roku 2009 kultúrnu pamiatku Spišský hrad a pamiatky okolia rozšírili o historické jadro mesta Levoča. V roku 2021 pribudla jedna lokalita vyhlásená na území troch štátov Nemecka, Rakúska a Slovenska, a to Hranice Rímskej ríše – Dunajský Limes (západná časť). Z prírodných pamiatok boli na zoznam v roku 1995 zapísané jaskyne Slovenského krasu a Aggtelekského krasu (spoločná lokalita s Maďarskom) a v roku 2007 Karpatské bukové pralesy.

Cieľom práce je charakterizovať pamiatky UNESCO na Slovensku, ich polohu, špecifiká, opísať ich históriu, súčasnosť a budúcnosť s dôrazom na ich ochranu. Vítané sú aj návrhy autora na nové zápisy pamiatok UNESCO na Slovensku. Vo vybranej pamiatke UNESCO charakterizovať súčasné využívanie a potenciál rozvoja, identifikovať prípadné problémy, ktoré súvisia s rozvojom cestovného ruchu v danej lokalite, navrhnúť riešenia, aby nedošlo k narušeniu jedinečnosti vybranej lokality, ale zároveň aby prilákala turistov. Využiť možno aj výsledky prieskumu medzi návštevníkmi, prípadne obyvateľmi vybranej lokality formou riadených rozhovorov, dotazníkov a pod. Textová časť práce by mala byť doplnená tabuľkami, grafmi, plánmi, mapami, štatistickými údajmi, a obrázkami.

Odporúčaná štruktúra práce:

- Abstrakt práce
- Čestné prehlásenie o originalite práce
- Úvod a cieľ práce
- Prehľad literatúry
- Metodika práce
- Úvod do problematiky
 - história jednotlivých zápisov do Zoznamu svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO
 - základná charakteristika a geografické rozmiestnenie jednotlivých pamiatok zapísaných v Zozname svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO
- Vybraná pamiatka UNESCO zapísaná v Zozname svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO
 - súčasné využívanie a potenciál rozvoja vybranej pamiatky UNESCO
 - ochrana kultúrnych a prírodných hodnôt vybranej pamiatky UNESCO
 - podpora udržateľného cestovného ruchu vybranej pamiatky UNESCO
 - aktuálne problémy súvisiace s rozvojom cestovného ruchu vybranej pamiatky UNESCO
- Záver
- Zoznam informačných zdrojov
- Zoznam príloh
- Prílohy (tabuľky, grafy, mapy, obrázky, príp. iné ilustračné vyobrazenia)

INFORMAČNÉ ZDROJE:

- DE KADT, E. 1979. Tourism-Passport to development? New York: Oxford University Press, 360 s.
- DEÁK JUSTH, R. 2009. Zaujímavosti Slovenska 1 / Features of Interest in Slovakia 1: svetové kultúrne a prírodné dedičstvo UNESCO na Slovensku: UNESCO World Cultural and Natural Heritage List in Slovakia. Bratislava: ERUDIO, 194 s.
- DVOŘÁKOVÁ, V. 2009. Svetové kultúrne dedičstvo UNESCO – Kultúrne krásy Slovenska. Bratislava: DAJAMA, 128 s.
- DVOŘÁKOVÁ, V., KOLLÁR, D. 2007. Kultúrne krásy Slovenska. Najkrajšie mestá. Bratislava: DAJAMA, 128 s.
- KOLLÁR, D., NOVÁKOVÁ, M., KOVÁCS, O., 2013. Pamiatky UNESCO strednej Európy. Bratislava: Reader's Digest Výber, 351 s.
- KRESÁNEK, P. 2009. Slovensko: ilustrovaná encyklopédia pamiatok. 1.vyd. Bratislava: Simplicissimus, 983 s.
- KRIVOŠOVÁ, J. 2012. Slovenská ľudová architektúra. Bratislava: Trio, 176 s.
- PETRO, J. 2018. Slovenské klenoty UNESCO. 2.vyd.. Bratislava: Albatros Media Slovakia s. r. o., 112 s.
- PINČÍKOVÁ, L. 2018. K aktuálnym výzvam a úlohám v oblasti zachovania lokalít svetového kultúrneho dedičstva a jeho manažmentu. In: KOZOVÁ, M. (ed.): Zb. z konferencie: 25. výročie zápisu lokality Vlkolínec do Zoznamu svetového dedičstva UNESCO, 24.-25. októbra 2018, Katolícka univerzita v Ružomberku, s. 20
- SRNKOVÁ, M. 2018. UNESCO: svetové dedičstvo Slovenska. Nesvady: FONI book, 48 s.
- VÁLEK, I., 2004. Malý lexikón kultúrnych pamiatok - Slovenská republika. Žilina: Knižné centrum, 247 s.
- VOHNOUT, J. 2019. Slovensko: lokality UNESCO. Banská Bystrica: FOTOVIDEO-SHOP, s. r. o., 224 s.

Ďalšie informácie:

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky: UNESCO, dostupné na <https://www.culture.gov.sk/posobnost-ministerstva/medzinarodna-spolupraca/unesco/>

Ministerstvo zahraničných vecí: Slovensko v UNESCO, dostupné na <https://www.mzv.sk/web/sk/diplomacia/slovensko-v-osn/slovensko-v-unesco/>

UNESCO WorldHeritage Centre: The World Heritage Convention, dostupné na <http://whc.unesco.org/en/convention/>

Pamiatkový úrad Slovenskej republiky: Svetové dedičstvo, dostupné na <https://www.pamiatky.sk/svetove-dedicstvo/>
UNESCO - Slovakia: Pamiatky UNESCO na Slovensku, dostupné na <http://www.unesco-slovakia.sk/sk/menu/pamiatky-unesco-na-slovensku/>

UNESCO. Operational Guidelines for the Implementation of the World Heritage Convention, WHC 21/01, dostupné na <http://whc.unesco.org/en/guidelines/>

UNESCO WorldHeritage Centre: TentativeLists, dostupné na <https://whc.unesco.org/en/tentativelists/?action=listtentative&state=sk&order=states/>

Informačné zdroje jednotlivých pamiatok UNESCO na Slovensku (webové stránky, články v dennej tlači a časopisoch, manažmentové plány, štatistické ročenky, územné plány atď.)

DUBCOVÁ, A., CHRASTINA, P., KRAMÁREKOVÁ, H. 2004. Vitajte vo svete geografickej olympiády. Bratislava: SKGO, IUVENTA, 60 s., dostupné na https://www.iuventa.sk/wp-content/uploads/2022/06/2004_Vitajte-vo-svete-GO.pdf

Voľná téma:

Geografia Slovenska, globálne a environmentálne problémy Slovenska

V tejto kategórii si účastníci Geografickej olympiády môžu zvoliť tému pre spracovanie písomnej práce aj sami. Práce majú byť pôvodné, samostatné a majú vychádzať z vlastného terénneho výskumu, pozorovania a pod. Okrem odborných informačných zdrojov k spracovaniu témy je možné využiť aj terénny výskum, dotazníky a fotodokumentáciu.

Kategória „Z“ Praktické testovanie bez písomnej práce

V kategórii „Z“ sa nevypracúva písomná práca. Zúčastníci o súťaženie v tejto kategórii Geografickej olympiády riešia okrem štandardných písomných testov aj osobitné písomné testy a praktické úlohy, a to od úrovne školských kôl, cez krajské až po celoštátne kolo. Viac informácií na www.olympiady.sk alebo na www.regionalnageografia.sk v sekcii Geografická olympiáda.

GEOGRAFICKÁ OLYMPIÁDA 52. ROČNÍK

Témy písomných prác v školskom roku 2023/2024

Autori: RNDr. Katarína Danielová, PhD.
RNDr. Alena Gessert, PhD.
doc. RNDr. Daniel Gurňák, PhD.
RNDr. Pavol Papčo, PhD.

RNDr. Juraj Rechterík
RNDr. Martina Škodová, PhD.
RNDr. Ivana Tomčíková, PhD.

Recenzia: RNDr. Hilda Kramáreková, PhD.

Slovenská komisia Geografickej olympiády
Zostavil: doc. RNDr. Daniel Gurňák, PhD.
Vydal: Národný inštitút vzdelávania a mládeže, 2023
Vydané s finančnou podporou MŠVVaŠ SR
<https://www.iuventa.sk/olympiady/ucitel-organizator/geograficka-olympiada/>